

Stretnutie V.

Uzmierená rozmanitosť

VIDIEŤ

- prečo je vo svete toľko konfliktov vo svete, v našej spoločnosti a aj v osobnom a rodinnom živote?
- ako sa správame v konfliktných situáciách?
- kedy môže mať konflikt kladný rozmer?

POSÚDIŤ

EG 221. Budovanie tejto stavby národa žijúceho v pokoji, spravodlivosti a bratstve je založené na štyroch princípoch súvisiacich s dvojpolovým napätím, ktoré je vlastné každej sociálnej skutočnosti. Tieto princípy vyplývajú z veľkých postulátov sociálnej náuky Cirkvi, ktoré predstavujú „prvý a základný parameter vzťahu na vysvetlenie a hodnotenie sociálnych fenoménov“. Vo svetle týchto postulátov chcem teda predložiť štyri princípy, konkrétne usmerňujúce vývoj sociálneho spoluzitia a budovanie ľudu, v ktorom sa rozdiely harmonizujú v rámci jedného spoločného plánu. Robím to v presvedčení, že ich aplikácia môže byť autentickou cestou na dosiahnutie pokoja v každom národe a na celom svete.

226. Konflikt nemožno ignorovať alebo zastierať. Treba ho prijať. Ale ak v ňom zostaneme uväznení, stratíme perspektívu, naše horizonty sa ohraničia a samotná realita zostane rozdrobená. Ak sa zastavíme v okolnostiach konfliktu, stratíme zmysel hlbokej jednoty celej skutočnosti.

EG 227. Niektorí sa na konflikt len pozrú a idú ďalej, akoby sa nič nestalo; umyjú si ruky, aby mohli pokračovať vo vlastnom živote. Iní do konfliktu vstúpia takým spôsobom, že sa stanú jeho väzňami; stratia horizont a svoj vlastný zmätok i nespokojnosť projektujú voči inštitúciám, čím znemožňujú jednotu. Existuje však ešte tretí spôsob, ktorý je na riešenie konfliktov najvhodnejší. Jeho obsahom je konflikt prijať a strpieť; vyriešiť ho a premeniť na ohnivko spájajúce s novým procesom. „Blahoslavení tí, čo šíria pokoj“ (Mt 5, 9).

EG 228. Takýmto spôsobom je možné budovať spoločenstvo v rozdielnosti; toto spoločenstvo však dokážu vytvárať len vznešené osoby, ktoré majú odvahu ísť za hranice konfliktnej povrchnosti a dokážu vnímať druhých v ich najhlbšej dôstojnosti. Práve preto je potrebné stanoviť princíp, ktorý je nevyhnutný na budovanie spoločenskej náklonnosti: jednota prevyšuje konflikt. Solidarita chápaná vo svojom najhlbšom a najnáročnejšom zmysle sa tak stáva štýlom budovania dejín, životným priestorom, v ktorom konflikty, napätia a protiklady ústia do mnohotvárnej jednoty vytvárajúcej nový život. Neznamená to mieriť na synkretizmus ani na vzájomné absorbovanie, ale na riešenie na vyššej úrovni, v ktorom zostane zachovaný vzácny potenciál protichodných polarít.

EG 229. Toto evanjeliové kritérium nám pripomína, že Kristus v sebe všetko zjednotil: nebo a zem, Boha a človeka, telo a ducha, osobu a spoločnosť. Jasným znakom tejto jednoty a zmierenia všetkého vo vlastnom vnútri je pokoj. Kristus „je náš pokoj“ (Ef 2, 14). Ohlasovanie evanjelia sa vždy začína pozdravom pokoja a pokoj korunuje i neustále upevňuje aj vzťahy medzi učeníkmi. Pokoj je možný, pretože Pán zvíťazil nad svetom a jeho neustálou konfliktnosťou, keď „pre jeho krv na kríži priniesol pokoj všetkému“ (Kol 1, 20). Ak však pôjdeme do hĺbky biblických textov, objavíme, že prvotnou oblasťou, v ktorej sme povolání získať toto upokojenie v rozdielnosti, je naše vnútro, náš vlastný život,

neustále ohrozovaný dialektickým roztrieštením.[183] Ak budú naše srdcia rozbité na tisíc kúskov, ťažko dosiahneme skutočný sociálny mier.

EG 230. Podstatou ohlasovania pokoja nie je pokoj ako produkt vyjednávania, ale presvedčenie, že jednota Ducha dokáže zladit' všetky rozdielnosti. Prekonáva akýkoľvek konflikt novou, sľubnou syntézou. Rozdielnosť je pekná vtedy, keď súhlasí s neustálym vstupovaním do procesu zmierenia až po spečatenie určitej kultúrnej dohody, z ktorej na záver vychádza „zmierená rozdielnosť“, ako o tom učia biskupi Konga: „Rozdielnosť našich etník je naším bohatstvom... Len prostredníctvom jednoty, prostredníctvom obrátenia srdca a prostredníctvom zmierenia dokážeme pomôcť našej krajine.“

- kde je hranica medzi spoločenskými normami a zachovaním identity a individuality osoby?

KONAŤ

Analyzovať konfliktnú situáciu, v ktorej som bol zapojený vo forme spytovania svedomia.

- bol som v stave sa povzniesť nad konflikt a vidieť hodnotu druhej osoby?
- či ma moje emócie ovládali?
- či sa podarilo nájsť spoločné riešenie, ktoré by vyhovovalo potrebám oboch strán?
- čo môže urobiť s neporiešeným konfliktom v mojom osobnom živote
modlitba, stretnutie, hľadanie nového riešenia?